

Meer informatie over de zeven gesubsidieerde projecten

1. School voor Scheepsmodelbouw vzw: Heemer, bouw van een historisch scheepsmodel

De School voor Scheepsmodelbouw bouwt een scheepsmodel van een heemer. De heemer werd in Vlaanderen veel gebruikt in de vrachtvaart, de visserij en ook als veerscheepje. Op die manier wordt de collectie historische scheepsmodellen van de School voor Scheepsmodelbouw uitgebreid met een model dat typerend is voor het Scheldegebied in Vlaanderen.

Parallel wordt op basis van hetzelfde scheepsplan een replica gebouwd door vzw Tolerant, een confrater uit de nautische erfgoedwereld.

Het scheepsplan is eigendom van meestermodelbouwer Maurice Kaak. Zowel het scheepsmodel als de replica worden gebouwd onder zijn begeleiding.

In het kader van het project wordt het oorspronkelijke bouwplan vervolledigd aan de hand van nader historisch onderzoek.

Na de realisatie volgt een uitgebreide voorstelling aan het publiek.

2. Gents Orgelcentrum vzw: Orgelbrochure Oost-Vlaanderen 2019

Het Oost-Vlaams orgeloverlegplatform, dat bestaat uit alle orgelorganisaties van Oost-Vlaanderen, wil in een gemeenschappelijke orgelbrochure al zijn orgelactiviteiten van 2019 aan het publiek bekend maken. De verspreiding zal gebeuren in en buiten Oost-Vlaanderen.

Orgels zijn monumentale muziekinstrumenten die bijzondere zorg verdienen. Het bespelen van de orgels is een essentieel element in het behoud van de instrumenten. Net zoals motoren vastlopen als die niet draaien, versnelt ook het verval van historische orgels als die niet worden bespeeld. In die zin is het bespelen van de orgels een noodzakelijke bijdrage in het behoud en beheer van dit bijzondere erfgoed.

Door het bespelen van de orgels in te passen in een ruim aanbod van orgelrecitals wordt enerzijds het onderhoud van de orgels bewerkstelligd en simultaan wordt anderzijds het publiek op een concert vergast. Zo kan het publiek laagdrempelig kennismaken met de rijke verscheidenheid aan orgels in de provincie Oost-Vlaanderen en met de typische klankkleur ervan.

De redactie en de verspreiding van de Oost-Vlaamse orgelbrochure staat borg voor de ruime bekendheid van de historische orgels in de provincie en van de concerten die erop zullen worden gespeeld. De orgelbrochure komt tot stand in samenwerking met alle Oost-Vlaamse orgelverenigingen.

3. Veneco - IOED Meetjesland: Waarschootstof

In Waarschoot waren destijds heel wat weefateliers, verwerkingsplaatsen, bedrijfslokalen, fabrieksschouwen, spinnerijen en ververijen. De ontwikkeling van de bedrijfsinfrastructuur ging hand in hand met de sociale huisvesting. Daarnaast werden directeursvilla's gebouwd, waarvan enkele ook vandaag nog bestaan. Van de textiel fabrieken bleven er enkele bestaan; één ervan is nog in werking. De expertise rond interpretatie van en kennis over dit industrieel erfgoed verdwijnt helaas zienderogen. Dit inspireerde een groep enthousiastelingen met een hart voor het Waarschoots industrieel erfgoed. Deze lokale werkgroep riep de hulp in van historici, experts industrieel en cultureel erfgoed, Erfgoedcel Meetjesland, IOED Meetjesland en het gemeentebestuur. Uit die samenwerking groeide de idee van een groots opgezet, participatief publieksproject.

Het project kadert in een groter initiatief onder de noemer 'Waarschootstof', dat een driedelig doel heeft: het tastbaar maken van de textielproductie, vroeger en nu; het inventariseren en bewaren van de verhalen; het inventariseren en valoriseren van het delicate bouwkundig erfgoed. Het huidige project, de architecturale poot van 'Waarschootstof', is zonder meer onmisbaar in het groter verhaal en bepalend voor het slagen van het geheel. Het voorjaar zal besteed worden aan de inventarisatie van het industrieel erfgoed, die zal resulteren in een erfgoedkaart; aan wandelen/fietsen langsheen het industrieel erfgoed en aan in situ bezoeken. Het hoogtepunt van het najaar wordt een architectuurtentoonstelling in één van de oude textielgebouwen, met nocturnes rond industrieel erfgoed en de herbestemmingsproblematiek, en een erfgoedpublicatie.

4. Werkgroep Cultuur Machelen-aan-de-Leie: De vlasnijverheid bezuiden Deinze, vanuit het verleden tot in het heden. Tentoonstelling en brochure

Al sinds de middeleeuwen was de Leiestreek tussen Kortrijk en Gent bekend voor de vlasteelt en vooral de verwerking van de vlasvezel. Het vlas was dan ook mede bepalend voor de groeiende welvaart van Vlaanderen doorheen de eeuwen. Omwille van de vermeende rootkwaliteit van het water uit de Leie hebben Engelse en Ierse vlaskopers haar ooit de 'golden river' genoemd. Maar ook in het heden is vlas en linnen nog altijd sterk vertegenwoordigd in kleine en grote bedrijven. Moderne machines en robotisering hebben het handwerk grotendeels overgenomen. Om die reden komt dit productieproces niet meer in de kijker en is het bij de bevolking bijna niet meer gekend.

Via een fototentoonstelling en bijbehorende brochure wil men daar verandering in brengen. In tekst en beeld wil men de verschillende bewerkingen laten zien vanaf het zaaien van het vlas tot de uiteindelijke vlasvezel. Dit wordt uitgewerkt met beelden uit de Leiestreek ten zuiden van Deinze, meer in het bijzonder uit Petegem, Grammene, Machelen, Gottem, Oeselgem, Dentergem en Zulte. Deze vlasbewerking werd in het verleden ook vereeuwigd door menig schilder uit de streek (Roger De Backer uit Machelen, zijn leermeester Modest Huys uit Olsene,...).

De sporen van de vroegere vlasroterijen zijn nu nog altijd merkbaar. De betonnen bunkers waarin het vlas vakkundig geroot werd, duiken nog steeds op in het landschap. De oerstevige rootputten in gewapend beton hebben de tand des tijds weerstaan. Vandaag

rekenen men ze tot de industriële archeologie. Het is onder meer de bedoeling alle bestaande foto's over die roterijen op te vragen en te bewaren.

5. Processiecomité Lede: #M Beeld van Liefde

In 1414 arriveerde een bijzonder beeld, De Zoete Nood Gods, vanuit Keulen in Lede. Dit beeld ligt aan de basis van het bedevaartsoord Lede, de ommegangmonumenten en gebruiken.

Met het project #M Beeld van Liefde wordt de ommegang langs de kapellen vervangen door een indrukwekkende openluchtevocatie. Op de markt van Lede neemt het publiek plaats op zittribunes met de vertrouwde Sint-Martinuskerk als decor en het Mariabeeld in de schijnwerpers.

Het betreft een realisatie, geregisseerd door Marc Boon, waarbij een bekend Vlaams acteur het voortouw neemt als verteller en gids in de verhaallijn, ondersteund door meer dan 250 acteurs-figuranten en tal van groepen die hoogtepunten uit het rijk verleden tastbaar maken.

Het project focust op de valorisatie van de ommegangmonumenten.

6. OKV (Openbaar Kunstbezit Vlaanderen): Vlaamse Meesters

Dit project laat in elk van de deelnemende sites een kunstwerk van een Vlaamse meester uit de 15de, 16de of 17de eeuw op zijn oorspronkelijke plek beleven en de gebouwen waarin ze zich bevinden, ontdekken.

Via de focus op deze, soms miskende, topstukken verhoogt het project de erkenning van de waarde van de gebouwen, zowel bij de bezoekers als bij de lokale gemeenschappen. Het merendeel van de deelnemende sites zijn kerken en het project draagt elementen aan die kunnen meegenomen worden in het nadenken over de herbestemming van religieuze gebouwen.

Het uitgekende audiovisuele belevingsaanbod zal de bezoekers overtuigen van de unieke waarde van deze plekken. De projectwebsite wordt in vier talen aangeboden. De website laat tevens toe om de inhoud ook mobiel te ontsluiten op diverse slimme toestellen.

7. Gemeentebestuur Lebbeke - Onderzoeksproject Hof ten Dijcke

Het onderzoeksproject Hof ten Dijcke heeft betrekking op de vroegere site met walgracht Hof ten Dijcke in Lebbeke, gelegen aan de grens met Buggenhout-Opstal en Opwijk. Momenteel is er geen zicht op het archeologisch potentieel van de site. Toch wordt verwacht dat er mogelijk nog funderingsresten bewaard zijn van deze in de 18de eeuw verdwenen 14de-eeuwse hofstede. Het gemeentebestuur wil met het onderzoeksproject een aanzet geven voor de opwaardering van de site door middel van een grondig archeologisch onderzoek naar het hof. Er wordt ook ingezet op publiekswerking om zo de site beter kenbaar te maken én om het draagvlak voor dit erfgoed en de toekomstige site te vergroten.

Op lange termijn hoopt de gemeente Lebbeke, verdergaand op de resultaten uit dit onderzoeksproject, de site opnieuw in te richten en op te waarderen.

De site waarop Hof ten Dijcke gelegen was, is eigendom van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Om de buurt en de bezoekers te laten genieten van dit prachtige gebied werd er doorheen het wachtbekken een wandelpad aangelegd met voetgangersbrugjes, overstapjes en een vogelkijkwand. De gemeente kwam reeds tot een akkoord met VMM om het onderzoeksproject uit te voeren. Indien er in de toekomst werk wordt gemaakt van een verdere waardering en herinrichting van de site zal de gemeente ook samenwerken met het Regionaal Landschap Schelde-Durme en Natuurpunt.

Vanuit wetenschappelijk oogpunt is Hof ten Dijcke een interessante case-study, aangezien er in het verleden slechts beperkt onderzoek werd verricht naar de sites met walgracht die ook in de rest van de provincie en Vlaanderen voorkomen.